

فاویسم G6PD چیست

تعریف بیماری:

یک بیماری ارثی است که به علت کمبود G6PD که یکی از آنزیم های گلوبول قرمز می باشد، ایجاد می شود. این بیماری وابسته به جنس بوده و بیشتر در جنس مذکر دیده می شود. فاویسم برگرفته از واژه ی ایتالیایی Fava به معنای باقلاست. بیماری حاد که در افراد حساس نسبت به باقلا بعد از خوردن باقلا یا تماس با گرده ی آن ایجاد می شود و با همولیز (Hemolisis) به معنای پاره شدن گویچه های قرمز خون همراه است. حمله ی فاویسم ۲-۶ روز طول می کشد و در بیشتر موارد خود بخود علاج می یابد. اما در موارد سخت برای جبران گویچه های قرمز خراب شده، تزریق خون لازم است. این بیماران حساس نسبت به باقلا دارای یک نقص آنزیمی (آنزیم G6PD) هستند. این کمبود به احتمال غالب نوعی دفاع در مقابل مالاریا است، و ممکن است به ارث برده شود، به همین سبب فاویسم بیشتر در مناطقی دیده می شود که در گذشته مالاریا خیز بوده اند. دلیل ازدیاد فاویسم در بهار یعنی فصل فراوانی باقلای تازه و همچنین گرده افکنی باقلا است. این بیماری در روز ۳-۷ تولد در غالب غربالگری کشوری از پاشنه پا، قابل تشخیص است و اگر نوزادی کمبود این آنزیم و فاویسم داشته باشد در همان ابتدای زندگی نوزاد، خانواده مطلع می شود.

علائم بیماری شامل:

- علائم عمومی: سردرد، تهوع، استفراغ، رنگ پریدگی، بی حالی، احساس خستگی و کوفتگی، درد پشت یا شکم، خواب آلودگی، افزایش ضربان قلب و افزایش تعداد تنفس
 - علائم اختصاصی: زردی پوست و مخاط و ناخن، تغییر رنگ ادرار به صورت پررنگ و رنگ چای
- در موارد پیشرفته کاهش سطح هوشیاری و افت فشار خون نیز اتفاق می افتد.
- علائم بیماری در دوره نوزادی خود را به صورت زردی دوره نوزادی نشان می دهد، بنابراین تمام نوزادان مبتلا به زردی از لحاظ این بیماری بررسی می شوند.

موادی که نباید مصرف شوند عبارتند از:

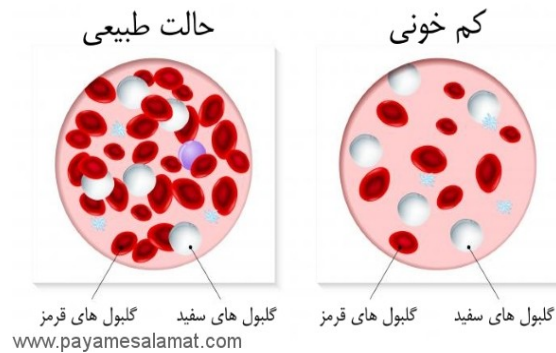
- خانواده نخودیان مثل باقلا، لوبیا، سویا، عدس و نخود
 - سولفیت ها و غذاهای شامل آن: بنابراین باید برچسب مواد غذایی را مورد توجه قرار داد.
- در صورت وجود یک فرد مبتلا در خانواده بررسی برای همه افراد خانواده خصوصا فرزندان دیگر لازم است.

آیا والدین می توانند کمک دیگری به بیمار بنمایند؟

- در حالت عادی رعایت اقدامات پیشگیرانه و پیشگیری از مواجهه با مواد اکسیدان مهمترین اقدام است
- مراجعه به پزشک برای بررسی سایر فرزندان
- از اقدامات مهم، یادآوری به پزشک در هنگام مراجعات پزشکی جهت تجویز داروی کم خطر برای بیمار است.
- با بروز کوچکترین علامت مشکوک از جمله تغییر رنگ ادرار، بروز زردی و یا بی حالی مراجعه سریع به پزشک صورت گیرد.

- در صورت بروز حمله همولیز، خوراندن مایعات فراوان تا عادی شدن رنگ ادرار توصیه می شود.
والدین عزیز کودک شما مبتلا به نقص آنزیم G6PD در گلبولهای سرخ (فاویسم) میباشد و باید مصرف داروها و تماس با مواد زیر خودداری کنید:

- ۱- باقلا به هر شکل (گاهی حتی عبور از مزرعه باقلا برای این افراد مشکل ساز است)
- ۲- کلرامفنیکل
- ۳- سولفامیدها به هر شکل از جمله کوتریموکسازل CO-Trimoxazol
- ۴- ترکیبات نیتروفرانتوئین
- ۵- نگرام یا Nalidixic Acid
- ۶- ضد دردها مثل آسپرین و متاسین و پیرامیدین
- ۷- ترکیبات ضد مالاریا
- ۸- ویتامین K غیر از K۱ به فرم آبی
- ۹- موادی مثل نفتالین و بلودومتیلن رنگها مثل آتیلین
- ۱۰- ترکیباتی مانند دیپیرون و مشتقات پیروزولون

منابع: کتاب نوزادان نلسون،

آدرس: تهران ، بلوار کشاورز خیابان حجاب، کوچه یکم

بیمارستان یاس سپید

تلفن: ۷۲-۸۸۹۹۵۷۶۷-۸۸۹۹۵۷۶۵ شماره:

www.yashospital.com

info@yashospital.com

گروه هدف: بیماران / همراهان

تهیه و تنظیم: واحد پرستار پیگیر بیمارستان

ویرایش دوم: سال ۱۴۰۳